

TĚŠÍNSKO

ročník 65 • 2022 • číslo 1

ČLÁNKY A STUDIE

- 1 **Jonáš Nigrini – exulant mnoha tváří**
Thomas G. Roth
- 25 **Nástin vývoje kulturní krajiny české části Těšínska před průmyslovým rozvojem**
Nela Žíhalová
- 39 **K historii hostince Harenda v Dobraticích (Bukovicích)**
Lukáš Lisník

MATERIÁLY

- 59 **Těšínské knížecí panství z pohledu dvou urbaniálních sumářů z let 1567 a 1594**
Radim Jež

ROZMANITOSTI

- 97 Muzeum Těšínska v roce 2021 | Výroční zpráva | *Zbyšek Ondřeka*
- 111 Zajímavé invazní druhy na Těšínsku | Borovice vejmutovka (*Pinus strobus* L.) | *Daniela Podstawková*
- 114 Sto let od vzniku Polské společnosti turisticko-sportovní „Beskid Śląski“ v České republice | *Halina Twardzik*
- 117 Mezinárodní sympozia Frýdlantský umělecký smalt 1999–2014 | *Karel Bogar*
- 124 Před 50 lety zemřel prof. Ing. Josef Hlisenkovský | *Jiří Hlisenkovský*
- 126 Devadesátiny skladatele kompozice | *Piotr Horzyk*
- 129 František Vaníček (1933–2021) – ohlédnutí za životem jednoho člověka | *Vlasta Krautová*
- 131 Folklorista a pedagog Boleslav Slováček | *Lucie Kaminská*

Z NOVÉ LITERATURY (NEJEN) O TĚŠÍNSKU

- 135 Acta Musei Beskidensis, tom. 10, 2018
- 136 Stanovský, Jiří – Boža, Petr – Koloničný, Lubomír – Roháčová, Magdaléna: Nosatcovití brouci Slezska (severovýchodní Moravy) / Weevil beetles of Silesia (northeastern Moravia)
- 137 Hruboš, Jan: Janovice v proměnách věků
- 139 Krůl, Martin: Šance v Mostech u Jablunkova. Obrana slezské hranice v průběhu staletí
- 140 Jež, Radim – Pavelková, Ilona: Století českého školství v Jablunkově s nástinem vývoje vzdělanosti od počátku k dnešku
- 142 Dolejší, Kateřina – Haničák, Ondřej (edd.): Modestia est signum sapientiae. Studie nejen o středověkém umění k poctě Dalibora Prixe

K historii hostince Harenda v Dobraticích (Bukovicích)

Lukáš Lisník

Na úpatí kopce Prašivá je již více než 200 let provozován hostinec Harenda, dříve zvaný Arenda, původně nájemní panská hospoda,¹ jejíž provozovatelé bývali v první polovině 19. století označováni jako arendátoři. Samotný hostinec byl jako Arenda v písemných pramenech nazýván ještě v 80. letech 19. století, tedy již v době po zrušení patrimoniální správy v roce 1848.² Do té doby fungovaly hostince na výhradním právu vrchnosti k výrobě alkoholu, ať již piva, nebo pálenky, a jeho prodeji v obcích náležejících k panství (tzv. propinačním právu),³ a to na základě pachtu.⁴

Po vzniku občanské společnosti v polovině 19. století se nové podmínky pro provoz hostinců tvořily jen zvolna. Od 1. května 1860 vstoupil v platnost živnostenský řád (zákonem č. 227/1859), který zcela modernizoval dřívější uspořádání. Zejména zákon rozdělil živnosti na koncesované (u nichž musel provozovatel požádat o zvláštní povolení a prokázat, že je způsobilý k jejich vykonávání) a svobodné, přičemž živnost výčepní a hostinská patřila do kategorie koncesovaných. Koncese udělovalo hejtmanství, resp. úřad. Pro odvolání proti rozhodnutí okresních úřadů byl nadřízeným orgánem zemský úřad, poslední instancí bylo ministerstvo. Zákon stanovoval rozsah hostinské a výčepní koncese dělící se na šest oprávnění, která mohla být udělena jednotlivě, případně dohromady. Jednalo se o oprávnění čepovat pivo, víno a ovocné víno, právo provozovat výčep a drobný prodej pálených lihovin, prodávat pokrmy, podávat kávu, čaj, čokoládu a jiné občerstvení, oprávnění provozovat v hostinci některé druhy povolených her a oprávnění ubytovávat cizince.⁵ Až 30. dubna 1869 (v Rakouském Slezsku 2. listopadu 1870) bylo zrušeno propinační právo, před tím naposledy definované zákonem č. 55 z 30. dubna 1860 jako výhradní právo vaření piva, pálení kořalky a jejich prodávání v určité oblasti.⁶ V roce 1883 byl novelou živnostenského zákona (č. 39/1883) zpřísněn dohled nad hostinci a nově byla zkoumána rovněž trestní a morální bezúhonnost žadatele o koncesi a jeho rodiny.⁷

Stejnými právními předpisy se řídili rovněž provozovatelé hostince Harenda, jedné z nejstarších dochovaných staveb v Dobraticích a především společenského, kulturního a politického centra osady Bukovice a z tohoto pohledu také pozdější obce Dobratice. V této souvislosti se mezi místními obyvateli traduje tvrzení, že na Harendě sídlilo fojtství, což se ale nepodařilo potvrdit. V první polovině 19. století hostinec provozovala rodina Mecova,⁸ která ale s posledními bukovickými fojty (také Mecovi) nebyla v blízkém příbuzenském svazku. Navíc jak fojt František Mec, tak jeho syn, poslední fojt Jan Mec, bydleli v domech s jinými čísly (č. p. 2, resp. 10), zatímco hostinec nesl domovní číslo 3, a to do roku 1884, kdy došlo k jeho přečíslování na popisné číslo 13.⁹ V letech 1830–1851 hostinec vlastnila vrchnost z Dolních Tošanovic, a je tedy možné, že objekt byl k výkonům místní správy používán, což se však nepodařilo archivní heuristikou potvrdit. Od 80. let 19. století hostinec vlastnili, a v podstatě dodnes vlastní, potomci posledního bukovického fojta Jana Mece. Jedná se však o dobu, kdy byla vrchnostenská správa již tři desítky let minulostí.

Přes význam Harendy v místním společenství byla tomuto zařízení věnována pouze minimální pozornost ze strany odborné literatury. Kromě ryze drobných zmínek v periodických má Harenda svou kapitolu v publikaci *Fojtství na Frýdecko-Místecku*,¹⁰ jejíž text se věnuje zejména historii obce, přičemž obsahuje popis objektů „dvora“ ze skic stabilního katastru ze

Mr. J. Josef Maly z Křídlovic, dohnotošanovickou vrchností a Josefem Mecem ve věci prodeje Arendy v Bukovicích a propinačního práva, 29. září 1796, Zemský archiv v Opavě

První strana smlouvy uzavřené mezi Karlem Josefem Křídlovským z Křídlovic, dohnotošanovickou vrchností a Josefem Mecem ve věci prodeje Arendy v Bukovicích a propinačního práva, 29. září 1796, Zemský archiv v Opavě

1. První strana smlouvy uzavřené mezi Karlem Josefem Křídlovským z Křídlovic, dohnotošanovickou vrchností a Josefem Mecem ve věci prodeje Arendy v Bukovicích a propinačního práva, 29. září 1796, Zemský archiv v Opavě
2. První strana smlouvy uzavřené mezi Karlem Josefem Křídlovským z Křídlovic, dohnotošanovickou vrchností a Josefem Mecem ve věci prodeje Arendy v Bukovicích a propinačního práva, 29. září 1796, Zemský archiv v Opavě
3. První strana smlouvy uzavřené mezi Karlem Josefem Křídlovským z Křídlovic, dohnotošanovickou vrchností a Josefem Mecem ve věci prodeje Arendy v Bukovicích a propinačního práva, 29. září 1796, Zemský archiv v Opavě
4. První strana smlouvy uzavřené mezi Karlem Josefem Křídlovským z Křídlovic, dohnotošanovickou vrchností a Josefem Mecem ve věci prodeje Arendy v Bukovicích a propinačního práva, 29. září 1796, Zemský archiv v Opavě
5. První strana smlouvy uzavřené mezi Karlem Josefem Křídlovským z Křídlovic, dohnotošanovickou vrchností a Josefem Mecem ve věci prodeje Arendy v Bukovicích a propinačního práva, 29. září 1796, Zemský archiv v Opavě
6. První strana smlouvy uzavřené mezi Karlem Josefem Křídlovským z Křídlovic, dohnotošanovickou vrchností a Josefem Mecem ve věci prodeje Arendy v Bukovicích a propinačního práva, 29. září 1796, Zemský archiv v Opavě

30. let 19. století nebo vizuální popis vnitřních prostor současného hostince, takže vypovídací hodnota o historii pohostinství je vzhledem k výše zmíněnému malá (pokud autoři neobjevili zmínku o propojení Harendy a fojstství). Více informací se nachází v letos vydané publikaci *Dobruška. Kapitoly z dějin slezské obce*,¹¹ která je však primárně zaměřena na obecní historii a hostince se týkají pouze zmínky umístěné v různých částech textu.

Následující zpracování je založeno zejména na výsledcích studia archivních pramenů. S ohledem na skutečnost, že akta povolování koncesí se pro Harendu dochovala až od roku 1883,¹² byly osudy hostince ve starším období mapovány zejména pomocí matrik, katastrů a pozemkových knih. Informace pro 20. století pak byly nalezeny v archivním fondu Okresního národního výboru Frýdek-Místek, který kromě koncesí obsahoval řadu zajímavých materiálů k přestavbám a úpravám v hostinci a fondu spotřebního družstva Vzlet, pod nímž byl hostinec provozován na počátku 50. let 20. století.¹³

Za prvních majitelů a provozovatelů

Vzhledem k dlouhé historii a absenci dosavadního zpracování tohoto místa se v pramenech ze druhé poloviny 20. století objevují různé datace vzniku hostince, všechny se však shodují, že tak došlo někdy na počátku 19. století.¹⁴ Po prostudování materiálu z fondu Velkostatek Dolní Tošanovice v opavském Zemském archivu můžeme snad za pomyslnou zakládací listinu považovat smlouvu podepsanou 29. září 1796. Tu uzavřeli Karel Josef Křídlovský z Křídlovic, tehdejší vrchnost Dolních Tošanovic, Dobrušic, Bukovic a Polenin v pozici prodávajícího s arendátorem Josefem Mecem. Na základě smlouvy bylo arendátorovi prodáno za 300 zlatých právo pálit kořalku a vařit pivo po všechny časy, za dobově obvyklých podmínek se svolením nakládat s Arendou jako s vlastním majetkem, tedy prodávat, propachtovávat, měnit a darovat. Z této činnosti měl vrchnosti odvádět 200 zlatých ročně, splatných čtvrtletně. V případě však, že by byla přes Bukovice a horní část Dobrušic v budoucnu vystavěna císařská silnice, platil by ročně o 100 zlatých více. Dále se arendátor zavázal jednou ročně na svátek sv. Michaela (29. září) panstvu odvádět vědro *dobré* rosolky (druh likéru) a na své náklady vykrmit ročně jednoho vola, nejméně po dobu 15 týdnů nebo jako náhradu odvést vrchnosti 10 zlatých. Naopak měl každý rok obdržet buk k pokácení v hodnotě dvou zlatých. Vrchnost navíc arendátorovi zajišťovala ochranu jeho monopolu, jelikož jen on směl v místě pálit lihoviny, vařit pivo a čepovat víno. Smlouva také zmiňuje, že Josef Mec *již dříve* zakoupil panský dům č. p. 3, v němž bude provozovat činnost.¹⁵

Ze skic stabilního katastru (30. léta 19. století) vyplývá, že k areálu hostince náležely čtyři zděné (kamenné) budovy. Jednalo se o samotný objekt hostince č. p. 3 (dnes č. p. 163), dále budova, na jejímž místě dnes stojí rodinný dům č. p. 165, dodnes dochovaná stodola v severní části dvora a objekt na východní straně dvora. Přes dvůr vedla cesta z Dobrušic na křižovatku komunikací z Vyšních Lhot a Komorní Lhotky. Josef Mec byl také vlastníkem nedalekého domu č. p. 4 (dnes č. p. 164).¹⁶

Josef Mec, první provozovatel hostince tohoto jména, narozený v roce 1768, měl velkou rodinu a jeho dvě manželství byla obdařena mnoha potomky. Poprvé byl ženat s Annou Duškovou, s níž zplodil v letech 1792–1803 šest dětí (Jan, Josef, Veronika, Anna, Mariana, Ondřej). Manželka Anna však 25. února 1804 zemřela a on se již 21. srpna 1804 znovu oženil, tentokrát s 18letou Barborou, dcerou bukovického fojta Františka Mece. S ní měl mezi lety 1805–1812 dalších pět potomků (Barbora, František, Eva, Jiří, Rozálie).¹⁷ Ne všechny z dítek se sice dožily dospělosti, ale když se v roce 1827 rozhodl, že uspořádá své posmrtné záležitosti, přidělal tak pravděpodobně svým dědicům nemalé vrásy na čele. Podle smlouvy ze stejného roku se jeho dědici měli stát synové Jan (* 1793) a František (* 1807), kteří však museli početné přibuzenstvo vyplatit, ať již se jednalo o Josefovou druhou ženu Barboru,

Land: (Země:) *B. S. Schlesia*, Nr. *12*,
 Politischer Bezirk: (Politický okres) *Neutichen*.

Heimat-Schein **List domovní**

icomit von der Gemeinde *Dobratitz*
 kterým obec
 bestätiget wird, dass
 poterzuje, že

Name: *Emanuel Aufricht*
 Jméno: *Emanuel Aufricht*

Charakter: *Gehilfe*
 Karakter: *Gehilfe*

Alter: *1837*
 Stáří: *45*

Stand: *verheiratet*
 Stav: *verheiratet*

in dieser Gemeinde das Heimatsrecht besitzt.
 v té obci právo domovní má.

Dobratitz am 27. Okt. 1882.

Eigenhändige Unterschrift der Parti: Für die Gemeinde:
 Vlastnoruční podpis majetníka: Za úřad obecní:

Josef Tvrdý
Starosta

Druck und Verlag von Heinrich Holtzinger & Co. in Wien und Teschen, 227. 81.

Domovský list Emanuela Aufrichta vystavený starostou Dobratice Josefem Tvrdým, 27. října 1882, Státní okresní archiv Frýdek-Místek

bratra Ondřeje, sestry Veroniku, Marianu, Evu, Rozálii, Annu v celkové výši 4 500 zlatých. K tomu měli převzít otcovy dluhy ve výši 3 500 zlatých, celkem tedy 8 000 zlatých, což pro dva bratry znamenalo významné finanční zatížení. Podle dědické smlouvy byl majetek mezi Jana a Františka rozdělen tak, že Jan držel palírnu, malou jizbu a velký sklep a měl pro Františka pálit kořalku, sám ji však mohl prodávat pouze v omezeném množství. František naopak držel šenk, malý sklep a jizbu a musel od bratra kořalku odebírat. Stejně tak vaření piva náleželo Františkovi. Takto rozdělený majetek si měli bratři mezi sebou měnit v tříletých intervalech, aby vždy stejný čas jeden držel šenk a druhý palírnu.¹⁸

Již následujícího roku se však situace zcela změnila. Jan Mec totiž 2. prosince 1828 zemřel a jeho polovina majetku přešla dědickým řízením zpět na otce Josefa. Ostatní povinnosti a práva z povolení (výčep, pálenice) daných vrchností zůstaly zachovány, vrchnost navíc získala na Mecovy nemovitosti předkupní právo.¹⁹

Josef Mec zemřel na den přesně rok po synu Janovi, tedy 2. prosince 1829,²⁰ čímž se přiblížil konec éry prvních Meců na Harendě. Již v srpnu 1829 oba Mecové (otec Josef a syn František) pronajali Arendu Matoušovi Neumannovi²¹ a necelý rok po otcově smrti František Mec prodal nemovitosti č. p. 3 a 4 a k nim přiléhající stavení za částku 4 960 zlatých majiteli panství Georgu Gurniakovi z Dolních Tošanovic. Ten se zavázal rovněž zaplatit dluhy a dědické nároky zanesené ve smlouvách k Harendě.²² V jeho vlastnictví byl objekt do roku 1840, kdy jednotlivé díly svého rozsáhlého majetku předal synovi Johannu Gurniakovi, který jej vlastnil do roku 1851. Z pramenů se nepodařilo zjistit, zda po celou dobu, kdy objekt vlastnili Gurniakovi, byl hostinec pronajímán. Ve smlouvách byl však nadále veden jako „Dominical-laudemial Arenda“.²³

Gurniakovi náleželi k slezským velkostatkářům, hornickým podnikatelům (např. podíl-níci Orlovsko-lazeckého těžírstva) a vlastnili rozsáhlé deskové statky na Těšínsku a v Haliči. Není jisté bez zajímavosti, že Johannův syn Adolf Gurniak von Schreibendorf, povýšený v roce 1868 do šlechtického stavu, reprezentoval v letech 1861–1869 druhou kurii velkostatku ve slezském zemském sněmu a mj. významně finančně přispěl na stavbu kostela sv. Filipa a Jakuba v Dobraticích.²⁴

Johann Gurniak držel Harendu až do roku 1851, kdy ji společně s nemovitostmi č. p. 4, 5 a 29 odkoupil Emanuel Aufricht z Velkých Kunčic za 12 000 zlatých.²⁵ Bližší informace z doby jeho vlastnictví se však nepodařilo dohledat. Kronika obce se zmiňuje pouze o tom, že zde ještě v 70. letech 19. století byla v provozu také palírna, avšak poté ukončila svou činnost. Kdy přesně se tak stalo, se v pramenech nepovedlo zjistit.²⁶ Doložit provoz hostince se podařilo opětovně až od 20. října 1881, kdy výčepní koncesi obdržel Samuel Aufricht. Pro něhož, coby obchodníka, však představoval hostinec stále zvaný Arenda jen jednu z možností obživy. Dva roky po udělení koncese se rozhodl přestěhovat do Frýdku a hostinec prodat.²⁷

Ve vlastnictví potomků fojtů

Novým majitelem se stal Josef Mec, druhý zdejší hostinský téhož jména, narozený 5. května 1828. Hned 2. ledna 1883 požádal okresní úřad v Těšíně o udělení koncese na čepování piva a prodej alkoholu. Vzhledem k tomu, že bylo nutné, aby žádost schválila místní správa, vydala obecní rada v Dobraticích za předsednictví Josefa Tvrdého 3. ledna 1883 dobrozdání. V něm podpořila žadatele jako občana s dobrou pověstí, který je rozvážný, bezúhonný a vede řádný život. Josef Mec následně 13. ledna 1883 koncesi obdržel a hostinec provozoval až do své smrti 24. srpna 1898.

Zajímavostí je, že Josef Mec předchozí etapu svého života netrávil v Bukovicích, ale nejprve ve druhé polovině 60. let 19. století ve Vratimově. Tam v té době poznal Terezii Gernátovou, kterou 3. května 1867 v Paskově pojal za manželku. Manželé Mecovi se poté přesunuli do

Hostinec Harenda na pohlednici z počátku 20. století, archiv Václava Petra

Úvalna u Krnova, kde prožili celá 70. léta 19. století, přičemž Josef byl v pramenech označován jako majitel gruntu. V Úvalně se jim narodili synové Ludvík a Josef, kteří později provozovali námi sledovaný hostinec.²⁸ Na konci 70. let se ale rodina rozhodla přemístit do Bukovic, rodiště Josefa Mece. Josef proto podal na místní obecní radu žádost o udělení domovského práva, která byla v roce 1880 kladně vyřízena.²⁹ Jak již bylo zmíněno výše, o tři roky později (v roce 1883) začal provozovat na Harendě hostinskou živnost. Přes shodu jmen byla jeho příbuzenská vazba s původními provozovateli hostince jen minimální. Jednalo se o syna posledního bukovického fojta Jana Mece, jehož sestra Barbora se na počátku 19. století vdala za prvního provozovatele hostince Josefa Mece.³⁰

Po smrti Josefa Mece v roce 1898 budovu s přílehlými staveními a pozemky zdědil syn Ludvík, avšak hostinec provozovala vdova Terezie. Zemřela ve věku 61 let již 18. července 1904 a Ludvík Mec musel proto požádat o udělení hostinské koncese pro svou osobu. Učinil tak 6. října 1904. V podkladech pro udělení koncese argumentoval tím, že v místě se nachází pouze tento hostinec a jeho potřeba je tak zřejmá. Okresní úřad v Těšíně v rámci zvyklostí následně vyzval 4. listopadu 1904 obecní radu v Dobraticích, aby se vyjádřila k hodnocení Ludvíka Mece. Ta se touto záležitostí zabývala na svém zasedání 16. ledna 1905 a Mecovu žádost jednohlasně podpořila. Nadřízeným úřadům pak 20. ledna 1905 zaslala vyjádření ve smyslu bezúhonnosti žadatele, přičemž připomněla, že Ludvík Mec disponuje dostatečným prostorem pro provoz hostince. Z bezpečnostního hlediska oplýval, stejně jako jeho rodina, dobrou pověstí. I přes toto konstatování okresní úřad jeho žádost o udělení koncese na čepování piva, vína a kořalky 15. června 1905 zamítl s odůvodněním, že v okolí se již nachází dostatek hostinců. Ludvík Mec se však nevzdal a sepsal 25. července 1905 odvolání k zemské vládě slezské v Opavě, v němž napadl rozhodnutí okresního hejtmanství a jeho argument, že hostinská potřeba je v místě krytá. Mec argumentoval pro pokračování provozu hostince několika důvody, jež podle své potřeby nadsadil. Tvrdil, že osada Bukovice měla 300 obyvatel (ve skutečnosti jich bylo o několik desítek méně), pro něž tady nebylo jiného hostince. Nejbližší zařízení v Dobraticích, k nimž Bukovice náležely, se měly podle Mecova tvrzení nacházet hodinu chůze, což samozřejmě nebyla pravda.³¹ Jeho žádosti však

nahrávalo, že nechtěl otevřít zcela nový podnik, nýbrž provozovat již zavedený a se stoletou tradicí. Poukázal rovněž na polohu Harendy na rušné křižovatce cest z Dobratic a Komorní Lhotky do Vyšních Lhot a Morávky. Zařízení zároveň jako jediné v místě nabízelo ubytování, čehož hojně využívali formani a obchodníci. Nově se objevovali také turisté a poutníci navštěvující nedalekou Prašivou,³² kterých po vybudování železniční tratě Frýdek – Těšín (v roce 1888) a železniční zastávky Vojkovice – Bukovice otevřené v roce 1892 výrazně přibýlo.³³ Na závěr odvolání požádal o udělení koncese s oprávněním výčepu piva, vína a páleného alkoholu. Zemská vláda slezská jeho argumenty uznala a svým rozhodnutím z 29. srpna 1905 okresnímu úřadu v Těšíně nařídila koncesi pro tohoto žadatele vystavit.³⁴

Josef Mec (III.), 20. léta 20. století, archiv Bohumila Šokaly

Hostinec však nesloužil pouze k světovým radovánkám. Harenda byla v té době jedním ze středisek pro oplétání sedadel židlí řezanou třtinou firmy Kohn a později Thonet,³⁵ zabývající se výrobou sedacího ohýbaného nábytku. Jednalo se o místo, kam si obyvatelé ve stanovené dny přišli pro polotovary a vraceli hotové výrobky. Středisko zde fungovalo až do roku 1910, kdy bylo přemístěno do domu Ignáce Stříže v Bukovicích (obyvatelé dostávali 20 haléřů za vypletení jednoho sedadla).³⁶

Kromě toho byl hostinec středobodem společenského stýkání obyvatel obce s cizinci (turisty, cestujícími, poutníky) a jako takový se stal místem předávání a šíření informací, nových trendů, příp. kultury.³⁷ Harenda byla tehdy považována za místo, ze kterého se šířily informace a politické vlivy, avšak podle Joži Vochaly pouze ze strany „deutchfreundlišů“, kteří četli německé knihy a tisk z Vídně.³⁸ Hostinec byl rovněž často využíván obyvateli obce ke konání společenských akcí, např. plesů, příp. zasedání místních politických organizací. Vzhledem k výše uvedenému není překvapením, že když se v roce 1922 občané Bukovic rozhodovali, zda se odtrhnout od obce Dobratice, sešli se právě v Harendě.³⁹

Na jedné z tehdejších četných společenských zábav, v noci z 13. na 14. června 1936 zde došlo k vraždě, kdy byl při odchodu, po předchozím fyzickém konfliktu, dvakrát bodnut nožem Josef K., horník z Lazů. Na následky zranění zemřel ve frýdecké nemocnici. Podezřelým z činu byl jeho známý, Josef L. z Prostřední Suché. Ten byl také druhého dne v zaměstnání zatčen policií a následně krajským soudem v Moravské Ostravě odsouzen na tři roky těžkého žaláře.⁴⁰ Hostinec byl také místem setkávání náruživých karbaníků, což je s Harendou spjato po celou dobu její existence. Například v roce 1928 byla provozovateli hostince uložena pokuta 40 Kč za to, že se v hostinci hrály karty, aniž by hráčům byly předloženy lístky na dávku z karet.⁴¹

To už však bylo za nového provozovatele, jelikož Ludvík Mec 23. června 1922 zemřel, aniž by zanechal potomky. Vedle vykonávání hostinské činnosti to však byl také samostatně hospodářící zemědělec, jeden z pěti největších v obci, vlastníci bezmála 13 ha půdy.⁴² Není tedy překvapením, že v hostinci nepobýval sám. V roce 1921, kdy měl dovršit věku 50 let, s ním na Harendě bydlely tři služky a jeden čeledín. Vedení domácnosti měla na starost 34letá Terezie Žídková a jako pomocné síly zde pracovaly 38letá Marie Mohylová a 20letá Anna

46 *K historii hostince Harenda v Dobratčích (Bukovicích)*

Žídková, všechny tři původem z Morávky. Čeledín Jan Tomala, věkem 15letý, byl občanem Polska a pocházel z obce Sól nedaleko slovenských hranic.⁴³ Majetek po Ludvíku Mecovi převzal jeho bratr Josef Mec, třetí provozovatel hostince tohoto jména, do té doby nadhajný ve Visle (Wisla). V té době část objektu sloužící potřebám hostince sestávala z nálevny, nacházející se napravo od vstupu, a dvou různě velkých hostinských místností, situovaných nalevo od vstupu do hostince. Větší z posledně zmiňovaných místností byla používána jako sál. Ostatní místnosti byly soukromé, doplněné o kuchyni využívanou také pro potřeby hostince. Toalety byly umístěny v přístavbě u zadní části hostince. Voda byla čerpána ručním čerpadlem ze studny ve sklepě domu a ze studny nacházející se na východní straně objektu.

Josef Mec koncesi obdržel 31. října 1922 s podmínkou, že provede opravy určené šetřící komisí, která zjišťovala hygienický stav objektu. Mezi návrhy na úpravy bylo např. nahrazení sporáku v nálevně kamny, také hostinská místnost měla obdržet kamna. Komise požadovala kolem všech kamen umístit na podlahy plechy. Vážná výtka se týkala toalet, které měly být nově odděleny pro muže a ženy, pánský záchod měl disponovat pisoárem. Zajímavostí je, že v hostinské místnosti měla být umístěna plivátka a nápisy zakazující volné plivání na zem. Žádána byla oprava studny a žumpy. Josef Mec většinu navržených úprav nakonec realizoval, jelikož protokol z kolaudace objektu, sepsaný 18. července 1924, konstatoval: *Důkladnou prohlídkou bylo zjištěno, že byly celkem veškeré podmínky, kladené protokolem ze dne 1. 9. 1922, splněny až na úpravu žumpy a písoiru.* Do čtyř týdnů však měl Josef Mec napravit zbývající nedodělky, což splnil. Jeho koncese se vztahovala na přechovávání cizinců (cestujících), podávání jídla, čepování piva, vína a vínu podobných nápojů, dále čepování a drobný prodej pálených lihových nápojů, podávání kávy, čaje, čokolády a jiných teplých nápojů a občerstvení, koncese dovozovala také provoz her (karban).⁴⁴ V té době návštěvnosti hostince jistě prospělo otevření turistické chaty na Prašivé 2. října 1921.⁴⁵

Jak již bylo zmíněno výše, Josef Mec po bratru Ludvíkovi převzal rovněž hospodářství s 12,9 ha půdy, avšak do roku 1931 se jeho pozemkové vlastnictví zmenšilo na 3,4 ha. Z pramenů není jasné, jestli za tím stálo dědické řízení (po zemřelém Ludvíkovi dědili kromě Josefa také sourozenci Aloisie a Rudolf), nebo jiné okolnosti.⁴⁶ Josef Mec však 14. února 1932 zemřel a živnost po něm převzal jeho stejnojmenný syn Josef, čtvrtý hostinský toho jména. Narodil se 7. ledna 1906 v Javořince v soudním okrese Jablunkov. Již po svém sňatku s Ludmilou Pavliskovou v roce 1930 od svého otce převzal polnosti a v hostinci vypomáhal.

Stejně jako jeho předchůdci i on ve své žádosti o hostinskou koncesi výrazně nadsazoval. Uvedl například, že nejbližší hostinec Františka Krygla v Bukovicích je vzdálen tři čtvrtě hodiny chůze a hostince v Dobraticích dobrou hodinu. Oproti období, kdy Harendu provozoval jeho otec, chybělo v jeho žádosti o koncesi oprávnění přechovávat cizince (tedy ubytování). Obecní zastupitelstvo na výzvu okresního úřadu v Českém Těšíně s udělením koncese na svém jednání 19. března 1932 souhlasilo. Vymínilo si však, že na Harendě zůstane v rámci koncese oprávnění ubytovávat cizince, jelikož se stávalo, že přespolní cestující žádali o ubytování na obecním úřadě. Jejich žádosti nebylo dopřáno sluchu a koncese udělená 23. března 1932 tak obsahovala „pouze“ oprávnění podávat jídlo, čepovat pivo, víno, pálené lihové nápoje, kávu, čaj, čokoládu, jiné teplé nápoje a občerstvení a mít povolené hry, vyjma hry na peněžních automatech. Nocleh byl tedy zakázán a okresní úřad ve svém výměru o udělení koncese na tuto skutečnost provozovatele upozornil. Neopomněl přitom zmínit, že ani v hostinských místnostech, ani v kuchyni nesmí být umístěno lůžko nebo jiný nábytek, který neslouží k provozování živnosti hostinské a výčepní. Ani tak nesmělo být v hostinských místnostech nocováno.

Josef Mec se však již od mládí potýkal se zdravotními problémy, zejména chronickým katarom plic, který si vyžádal snížené pracovní nasazení a klid. Hostinec proto od počátku roku 1933 pronajal Emílii Frankové, roz. Fajové, narozené 12. června 1899 v Dobraticích.

Jednalo se o bývalou provozovatelku obecního hostince, jež živnost vykonávala na základě koncese majitele. Pod jejím vedením hostinec fungoval do konce října 1934, kdy se výkonu koncese vzdala z důvodu vážné nemoci manžela Pavla Franka. Poté se provozu v Harendě od 1. listopadu 1934 opět ujal Josef Mec. Jeho zdravotní stav se ale nezlepšil, jelikož byl v roce 1935 za napjaté mezinárodní politické situace v Evropě lékařem osvobozen od cvičení vojenských záloh, na něž měl nastoupit v srpnu 1935. Od července téhož roku se provozovatelem hostince stala opět Emílie Franková, jejíž nemocný manžel Pavel mezitím zemřel.⁴⁷

Za druhé světové války a krátce po osvobození

Po německé okupaci Polska, a tedy i Dobratic (od října 1938 se nacházely na území anektovaném Polskem), potvrdilo 29. října 1939 nové vedení obce jako vedoucí hostince dosavadní nájemkyni Emílii Frankovou, která měla na Harendě rovněž trvalé bydliště. Ta tedy provozovala hostinec i nadále v období německé okupace. Z let 1939–1945 se bohužel dochovalo jen málo informací. Víme však, že v roce 1940 Josef Mec na okresním úřadě v Těšíně potvrzoval stávající stav, kdy živnost jako nájemkyně vykonávala Emílie Franková, jež si opětovně ale musela požádat o povolení nadále hostinec vést. Navíc musela předložit nájemní smlouvu uzavřenou s Josefem Mecem, nechat ji ověřit finančním úřadem a včetně kopie doručit okresnímu úřadu v Těšíně. Úřad navíc zjišťoval informace o Frankové na okresní organizaci NSDAP v Těšíně.

Nájemní smlouvou, kterou spolu Josef Mec a Emílie Franková uzavřeli 30. června 1941, pronajímал majitel nájemkyni v domě č. p. 13 hostinec sestávající z výčepu, lokálu a kuchyně, celého inventáře hostince a kůlny. Nájemné bylo stanoveno na 300 říšských marek ročně, přičemž placeno mělo být pololetně, vždy k 1. červenci a 1. prosinci. Daň a poplatky měla hradit nájemkyně. Smlouva nabírala účinnost následujícího dne od podpisu, její platnost byla tři roky (do 30. června 1944). Pokud by nedošlo k jejímu vypovězení do 30. dubna 1944, mělo dojít k automatickému prodloužení smlouvy o jeden rok. Nájemkyně byla zodpovědná za svěřený majetek a za případné škody nebo poničení. Rovněž zodpovídala za kompletní provoz hostince. V tomto období se však na Harendě zřejmě nevařilo, jelikož povolení Emílie Frankové zahrnovalo kromě prodeje nápojů pouze prodej studených jídel.

Přestože Franková byla později považována za osobu německé národnosti, v roce 1940 byla stále vedena jako Češka. Na druhou stranu představeným obce byla ve vztahu k Německé říši považována za spolehlivou osobu s dobrou pověstí, vždy přátelskou k Němcům.⁴⁸ V roce 1942 požádala o volkslistu III. skupiny. Po válce to zdůvodnila provozováním hostinské živnosti, která jí měla být odebrána. Při poválečném rehabilitačním řízení se Emílie Franková hájila rovněž tím, že duší byla vždy Češkou a podporovala odboj: *podporovala jsem hnutí čsl. odboje tím, že jsem českým důstojníkům poskytovala přístřeší, stravu, rady a peněžité podpory, což v tehdejší době bylo velmi trestáno.*⁴⁹ Toto tvrzení lze těžko ověřit, nicméně Ludmila Mecová, manželka majitele hostince uvedla, že za války skončil její manžel ve vězení. Bylo mu přitom vyhrožováno koncentračním táborem, před kterým se zachránil podepsáním volkslisty III. skupiny. Josef Mec o volkslistu požádal v roce 1942 a v důsledku toho byl na konci války povolán jako voják wehrmachtu. Nebyla to jeho první vojenská zkušenost. Přes své dřívější zdravotní problémy absolvoval v letech 1928–1930 vojenskou službu u 1. jezdeckého pluku v Terezíně a v době mobilizace v roce 1938 sloužil 21 dní v Hodoníně.⁵⁰

V roce 1942 však musela Emílie Franková požádat o prodloužení koncese znovu, jelikož na oblasti východních území německé říše zabraných po 1. září 1939 začal být aplikován říšský zákon o hostinských živnostech, který vyžadoval opětovné udělení. Emílii Frankové byla sice koncese v prosinci 1942 prozatímně prodloužena, avšak o konečném povolení provozovat hostinec se mělo teprve rozhodnout. Zároveň byla upozorněna, že provoz bude úřady

Hostinec Harenda v období druhé světové války, nad vchodem do verandy je umístěna cedule s německým nápisem Gaststätte Harenda Emilie Franek, archiv Bohumila Šokaly

povolován pouze v hostincích, které budou z *pohledu německého pojetí vizitkou místa*, budou čisté, pořádné a budou splňovat všechny předpisy. Zřejmě z těchto důvodů prošla budova hostince v roce 1943 rekonstrukcí.⁵¹ Zejména byl zaveden vodovod do výčepu a kuchyně. Voda byla čerpána z nádrže napájené podzemním pramenem situované asi 150 m východně od hostince. Došlo rovněž k využití velkého půdního prostoru postavením příček. Bylo tak získáno pět pokojů k ubytování hostů. Avšak v období války k jejich využití nedošlo. Jak bylo zmíněno výše, koncese Josefa Mece oprávnění ubytovávat cizince neobsahovala. Přes všechny úpravy však byl v roce 1943 německými úřady hostinec zavřen. Jestli se tak stalo z důvodu nesplnění příslušných předpisů, nebo na tom mělo podíl uvěznění Josefa Mece, není z písemných pramenů jasné.⁵²

Po svém nástupu do wehrmachtu a následném osvobození Československa byl Mec nějakou dobu nezvěstný. Jeho manželka Ludmila tak sama v červnu 1945 požádala o povolení provozovat hostinskou koncesi č. V-460-7 z 24. března 1932. Udělení koncese však nebylo jednoduché. Ludmila neměla v hostinské živnosti výraznější praxi a navíc bylo nezbytné očistit pověst rodiny. Dne 3. července 1945 se dostavila na místní národní výbor (dále jen MNV) v Dobratčích a žádala vystavení potvrzení o národní a státní spolehlivosti. Předseda MNV jí však do ukončení rehabilitačního řízení odmítl tento dokument vystavit. Přesto nakonec povolení provozovat hostinec 11. července 1945 získala.⁵³

S manželi Mecovými bylo vedeno řízení, v jehož výsledku byli rehabilitováni. Nejednalo se o nic výjimečného, prověřovací komise v Dobratčích ve složení tří komunistů (Ferdinand Baran, Ludvík Čubok, Ignác Kocich), dvou sociálních demokratů (Jindřich Golasovský, František Kohut) a jednoho lidovce (Alois Dyba), měla v Dobratčích v hledáčku přibližně 100 dospělých osob a u drtivé většiny rozhodla kladně ve prospěch rehabilitace.⁵⁴ Stejně to bylo i u manželů Mecových. Snadnější případ představovala Ludmila Mecová, která se hájila

Josef Mec (IV.) s manželkou Ludmilou a dcerami Vlastou a Ludmilou, archiv Bohumila Šokaly

tím, že volkslistu přijala, aby měla klid od nacistických úřadů poté, co se stal volkslistářem její manžel. Prověřovací komise tento argument přijala a navrhla Ludmilu k rehabilitaci, kterou 11. prosince 1945 okresní prověřovací komise v Českém Těšíně potvrdila. Složitější situace panovala u Josefa Mece, zvláště poté, co jistý Josefa Slatina poslal na MNV oznámení ve znění: *bylo na mne v srpnu 1944 podáno udání na pracovním úřadě (Arbeitsamt) v Č. Těšíně Josefem Mecu, hostinském v Bukovicích. Proto žádám národní výbor, aby s takovými lidmi bylo jednáno jako s Němci.* Když připočteme nezvěstnost Josefa Mece a jeho účast v německé armádě v hodnosti vojína, rozhodla se jak místní, tak okresní prověřovací komise jeho případ 11. prosince 1945 postoupit dalšímu prošetření, avšak nakonec byl i on rehabilitován.⁵⁵

Kdy se Josef Mec vrátil domů, není zcela jasné. Stalo se tak nejspíše v roce 1946, neboť 4. února 1947 mu MNV v Dobraticích vystavil osvědčení o státní a národní spolehlivosti. Umožnilo to osvědčení o československém státním občanství, které mu udělil okresní národní výbor (dále jen ONV) Český Těšín 6. ledna 1947. Hned 5. února Mec požádal ONV v Českém Těšíně o převedení koncese na své jméno. Přestože byl již rehabilitován, proběhla obvyklá procedura prověřování jeho spolehlivosti a bezúhonnosti, stejně tak u jeho rodiny. Ze správy velitele stanice SNB v Hnojníku z 28. února 1947 můžeme vyčíst, že kromě zařízení hostince, který vynášel přibližně 2 000 Kčs měsíčně, vlastnil 3 ha půdy a dvě krávy. Vzhledem k tomu, že byl rehabilitován a jiných prohřešků se nedopustil, byl považován za spolehlivého a mravně zachovalého občana.

Dne 15. dubna 1947 v hostinci proběhlo komisní šetření za účasti předsedy MNV Dobratice Ludvíka Čuboka, zástupce živnostenského úřadu Ladislava Šimka a samotného žadatele Josefa Mece. Ze záznamu víme, že po roce 1945 se mírně změnila dispozice hostince. Tehdy již nebyla používána místnost hned napravo od vstupu, dříve označovaná jako nálevna. Jako výčepní místnost byla nyní označována původní velká hostinská místnost, malá místnost za ní byla uváděna jako zvláštní výčep. Zajímavostí je, že hostinec jako umělé osvětlení používal petrolejových lamp, poněvadž obec ještě neprošla elektrifikací,⁵⁶ v malé míře také elektrickou energii, vyráběnou vlastním dynamem poháněným velkou vrtulí. Z důvodu narůstajícího počtu turistů směřujících na Prašivou a další blízké vrcholky Beskyd

plánoval Josef Mec začít využívat v období druhé světové války vytvořené pokoje pro ubytování a každý chtěl opatřit dvěma až třemi lůžky. V květnu 1947 pak požádal o doplnění své koncese o oprávnění ubytovávat cizince.⁵⁷

Pod křídly družstva Vzlet

Do centra politického dění v obci se hostinec dostal v roce 1950, kdy zde došlo po předchozí slovní přestřelce ke rvačce, jejíž příčina tkvěla v politických názorech jednotlivých aktérů.⁵⁸ Vzhledem k tomu, že hostinec byl považován za místo schůzek občanů, kteří neměli politické smýšlení totožné s hlavním proudem, rozhodla se místní organizace KSČ podat na MNV v Dobratčicích požadavek na uzavření hostince. Ten byl radou MNV projednáván a přijat 30. srpna 1950. Stejný den byl návrh na uzavření podstoupen plénu MNV, které jednohlasně potvrdilo rozhodnutí rady. Proč členové dobratického MNV takto jednotně hlasovali, je otázkou. Možná vše vysvětlí obhajoba členky MNV Cecílie Gřundělové, která uvedla, že *hlasovala jen proto, že všichni s tím usnesením souhlasili a nechtěla proto státí stranou*. Hlasovali členové MNV pro uzavření hostince skutečně jen proto, že neměli odvahu proti tomuto návrhu vystoupit?⁵⁹

Než však mohlo k uzavření podniku dojít, převedl Josef Mec Harendu pod frýdecko-místecké družstvo Vzlet a pronajal mu lokál s výčepem, dvěma restauračními místnostmi, sklepem, pěti ubytovacími pokoji a inventářem v hodnotě 77 916 Kčs. Družstvo se zavázalo manželům Mecovým platit roční nájem ve výši 10 000 Kčs, přičemž samotný nájem činil 7 500 Kčs, 2 500 Kčs byla náhrada za opotřebení inventáře. Nájemní smlouva byla uzavřena 10. října 1950. Tímto krokem byl hostinec vyňat z moci místního MNV a fungoval nadále. Samotný Josef Mec označoval jako důvod pro uzavření osobní zášť některých členů MNV. V roce 1951 ale onemocněl a provozní podniku se stala jeho manželka Ludmila, která však i po převedení pod Vzlet musela řešit otázky týkající se existence hostince.⁶⁰

Harenda, konec 70. let 20. století, archiv Hostince Harenda

Již 4. října 1950 byl ONV Frýdek-Místek požádán o zrušení hostince. Podnik následně navštívila inspekce z ONV, která shledala nutnost hostinec i nadále provozovat s přihlédnutím k turistickému ruchu. Představitelé okresu následně ve svém rozhodnutí z 18. prosince 1950 uzavření hostince zamítli. Dobratičtí komunisté se ale nechtěli snadno vzdát, a přestože Harenda již byla družstevní provozovnou, trvali na rozhodnutí pléna MNV ze srpna 1950. Ve věci uzavření dokonce intervenovali u předsedy ONV, který jim nakonec uzavření hostince přislíbil. Místnímu MNV vadila také skutečnost, že majitel převedl Harendu pod družstvo Vzlet bez jejich vědomí a souhlasu. V reakci na to se mezi občany rozvinula podpisová akce za zachování hostince. Prvním signatářem petice byl paradoxně předseda MNV Ludvík Čubok, který původně v rámci MNV hlasoval pro uzavření. Petici podepsalo celkem 200 občanů. Samotný Čubok byl častým návštěvníkem hostince a svým krokem proti sobě poštvál místní organizaci KSČ. Dobratický MNV se v dopise adresovaném okresnímu výboru KSČ vyjádřil k jeho jednání slovy: *porušil kázeň strany, celý případ v obci zkomplikoval, v čemž mu místní reakce je účinně nápomocna a což zavinilo také to, že uvolněné místo předsedy MNV nebude možno obsadit*. Výsledkem bylo, že spor o hostinec stál předsedu MNV funkci a Ludvík Čubok následně odešel pracovat na pozici tajemníka MNV v Hnojníku. Za jeho odchodem z vedení obce Dobratice tak pravděpodobně stály rozpory mezi místními komunisty.⁶¹

Okresní národní výbor Frýdek-Místek následně svůj slib splnil a výměrem z 1. srpna 1951 nařídil uzavření hostince. Družstvo Vzlet se proti uzavření odvolalo ke KNV v Ostravě, přičemž přiložilo několik dopisů občanů, kteří si přáli zachování hostince. Mezi nimi bylo i několik dělníků železáren, přičemž se předpokládalo, že na jejich výpověď bude v době preference dělnictva brán větší zřetel. Družstvo odmítlo důvody MNV Dobratice a ONV Frýdek-Místek pro uzavření hostince. Mezi nimi figurovala tvrzení, že tento hostinec v obci není potřebný a jeho uzavření je ve veřejném zájmu. Družstvo nakonec poukázalo na skutečnost, že za snahou hostinec uzavřít stojí osobní iniciativa některých členů MNV Dobratice. Uzavření tak nemá odůvodnění, jelikož Harenda byla, oproti ostatním dvěma soukromým hostincům v Dobratících, družstevní, a tudíž se z pohledu doby jednalo o jediný socialistický restaurační podnik v obci. Petice a protestní dopisy občanů navíc naznačovaly potřebnost tohoto zařízení, čemuž přispívalo, že leželo na turistické trase a jako jediné v obci nabízelo ubytování. Podnik v té době disponoval pěti dvojlůžkovými pokoji a jako jediný vyvažoval po celý den. Snaha o jeho uzavření tak byla zcela politickým krokem.

Nakonec zastáncům uzavření hostince zůstala „v rukávu“ jen stížnost, že provozovatel hostince Josef Mec předražoval nabízený produkt. Jednalo se o oplatkové řezy, které prodával za 18 Kčs, namísto za 11 Kčs. V tomto případě ale družstvo poukázalo na skutečnost, že stížnost a s ní spjaté potrestání má směřovat k provoznímu hostinci a nemá se vztahovat na hostinec jako celek, navíc pokud jde o zařízení v okolí nepostradatelné. Nakonec se však i tato pseudokauza vyjasnila. Josefu Mecovi nebyla včas zaslána žádaná převodka, na jejímž základě by si mohl spočítat cenu pro svůj typ hostince. Cenu dotyčných oplatek zjišťoval u provozního na chatě Prašivá, která v té době rovněž spadala pod družstvo Vzlet. Ten mu sdělil, že stanovená cena činí 18 Kč za kus, aniž by Mece upozornil, že jeho zařízení je horskou chatou, a cena se tudíž může lišit.⁶²

Hostinec nakonec uzavřen nebyl, ale MNV Dobratice a ONV Frýdek-Místek tuto prohru polykaly jen těžko. Dne 5. června 1952 ještě ONV žádal po ostravském KNV uzavření hostince pro přebytečnost. Marně, hostinec fungoval i nadále.⁶³ Naskýtá se otázka, jaká byla společenská nálada v obci. Předseda místní KSČ, hornický důchodce Jan Poloch, si na okresním výboru KSČ stěžoval na to, že po odchodu Ludvíka Čuboka nikdo z členů MNV nechce vykonávat funkci předsedy a ani mezi obyvatelstvem není jedinec, který by byl zárukou, že by *funkci vykonával řádně v duchu linie a politiky strany a vlády*. Stejný problém panoval pro obsazení místa tajemníka MNV.⁶⁴

Nástin následného vývoje⁶⁵

Od roku 1952 začal v Československu probíhat proces reorganizace spotřebního družstevnictví, v jehož rámci se prosadil systém okresních spotřebních družstev pod názvem Jednota.⁶⁶ Jeho součástí se stal také hostinec Harenda. Ten již zcela vedla Ludmila Mecová, která se rok po smrti manžela v roce 1960 znovu provdala za Ludvíka Filipce. Téměř až do své smrti v roce 1980 byla vedoucí provozovny. Jako její zástupkyně a následně až do počátku

Vlasta Michnová ve výčepu, konec 70. let 20. století, archiv Hostince Harenda

Bohumil Šokala ve výčepu, druhá polovina 90. let 20. století, archiv Bohumila Šokaly

Exteriér a interiér Harendy, pohlednice, r. 1994, Státní okresní archiv Frýdek-Místek

90. let nástupkyně na pozici vedoucí pracovala starší dcera Vlasta, provdaná Michnová. Třetí pracovníci pohostinství byla mladší dcera Ludmila, provdaná v roce 1958 za Bohumila Šokalu. Ten již v 60. letech zasáhl do vizuální podoby čelní strany hostince, když odstranil chátrající dřevěnou verandu a místo ní postavil balkon.⁶⁷

Hostinec nadále sloužil jako jedno z významných center společenského života v obci. Ještě v 60. letech 20. století zde probíhaly plesy, byly pořádány společenské zábavy a dožívala tradice tzv. škubaček, tedy společného draní peří, přičemž poslední ze série těchto setkání bylo vždy zakončeno pohoštěním s hudbou.⁶⁸ Vysoká návštěvnost hostince byla nadále ze strany turistů a poutníků, a to až do 80. let, kdy se zde již celodenně nevyvažovalo. Jak poznamenává kronika obce: *návštěvnost tohoto pohostinství je větší ze strany turistů, než našich občanů.*⁶⁹ Oblíbenost pohostinství však byla nepopíratelná, o čemž svědčí mnoho pochvalných hodnocení, pod kterými byli podepsáni návštěvníci pocházející z celé republiky.⁷⁰

Od 50. let se začalo také s pořádáním filmových představení pod hlavičkou místní osvětové besedy. Jelikož však panovaly jisté obtíže při půjčování filmů, bylo promítání spíše doplňkovým programem jiných akcí, např. oslav, schůzí místních organizací, zasedání MNV, příp. hovorů s občany.⁷¹ Pod taktovkou osvětové besedy vydržela filmová představení až do počátku 60. let, poté na nějakou dobu promítání z Harendy zmizelo a pokračovalo v hostinci U Sobka poblíž kostela v Dobraticích.⁷² Na Harendu se promítání následně vrátilo od konce 60. let, a to každý páteční večer za hojné účasti obyvatel, kdy se vedení osvětové besedy v obci ujal ředitel dobratické školy Josef Kos. Celovečerní filmová představení probíhala v hostinci i v 80. letech, přičemž jich proběhlo přibližně 50 ročně. V tomto období byl však prostor hostince pro takovou akci již považován za nevhodný. Některým návštěvníkům vadilo zejména to, že i při představení fungovalo pohostinství ve standardním provozu, tedy v sále se kouřilo a čepovalo pivo. Situaci shrnul kronikář konstatováním: *Provoz kina ve výčepní místnosti neodpovídá kulturním a společenským podmínkám.* V závěru 80. let tak začal zájem o filmová promítání v hostinci upadat. Přispělo k tomu velké rozšíření televizorů, které upřednostňovala zejména starší generace, mladí lidé si naopak raději zajeli do kina do Frýdku-Místku.⁷³

Hostinec Harenda, r. 2022, foto Karolína Ondřeková

Po roce 1989 se v obci Dobratice pomalu rozběhly rovněž privatizační procesy, přičemž jedním z prvních soukromých podniků v obci se stala právě Harenda provozovaná Bohumilem Šokalou. Ten se po odchodu do předčasného důchodu ujal v roce 1991 vedení hostince. Objekt byl v jeho vlastnictví, a tak stačilo zrušit nájemní smlouvu s Jednotou, která měla do té doby provozovnu v nájmu⁷⁴ a odkoupit od ní nábytek a vnitřní vybavení.⁷⁵ Na počátku 90. let minulého století se nadále udrželo promítání filmů, ale s klesající návštěvností bylo nakonec ukončeno. I po sametové revoluci byl hostinec využíván k veřejným schůzím obecního zastupitelstva, např. při příležitosti zasedání ustavujícího zastupitelstva, na němž byl 8. prosince 1994 zvolen starostou obce Dobratice Štěpán Čubok.⁷⁶ Bohumil Šokala provozoval Harendu do roku 2004, kdy vedení převzala jeho snacha Alena Šokalová. Hostinec provozuje dodnes.⁷⁷

Známý hostinec Harenda pod Prašivou je i dnes v provozu a snad bude svým návštěvníkům poskytovat občerstvení i nadále. Za svou existenci dokázal přežít několik forem politického a společenského uspořádání stejně jako proměny právního rámce výkonu hostinské „živnosti“, od vrchnostenské správy, konstituování občanské společnosti druhé poloviny 19. století či obtíže druhé světové války. Nemenší starosti měli majitelé na počátku 50. let, kdy chtěli hostinec uzavřít místní komunisté, přestože v té době se jednalo již o družstevní provozovnu.

Po celou dobu existence sloužila Harenda jako jedno ze společenských a politických center osady Bukovice a později obce Dobratice, kde se konala nejen řada společenských akcí, ale scházely se zde politické strany, při veřejných schůzích zasedal MNV a později také novodobé zastupitelstvo. Výjimečnou na jeho existenci je skutečnost, že v majetku Josefa Mece a následně jeho dědiců zůstává Harenda dodnes i po téměř 140 letech.

RESUMÉ

On the History of the Harenda Inn in Dobratice (Bukovice)

At the foot of Prašivá Hill in Bukovice (part of the Dobratice municipality), the Harenda Inn has stood for over 200 years, as it can be assumed to have been opened in 1796. That was when Josef Mec (the first local innkeeper of that name) obtained a licence from the manorial lord to distil alcohol and to serve draught beer and wine. However, his family ran the inn only until 1830, when it sold it to the noble owner of Dolní Tošanovice. In the following 40 years, the Harenda often changed hands. It was not until 1883 that the inn was bought by the son of the last reeve of Bukovice, Josef Mec (the second innkeeper of that name). The inn as well as the innkeepers faced a number of dire moments (World War II and the innkeeper's registration in the Volksliste, his post-war rehabilitation, defiance of local Communists in order to preserve the inn in the early 1950s). Throughout its time, it has been a social and political centre of the Bukovice settlement (later merged into the municipality of Dobratice). The truly unusual thing about the inn is that it has remained in the hands of Josef Mec's heirs.

KEYWORDS

innkeeper's trade; innkeeper licence; Harenda; Dobratice; Bukovice

AUTOR STUDIE

- Mgr. Lukáš Lisník; Archiv Vítkovice, a.s.; lukas.lisnik@cylinders.cz

POZNÁMKY

- 1 TĚMA, Bedřich: *Jména místních částí a domů v Dobratcích, Dolních Tošanovicích, Horních Domaslavicích, Dolních Domaslavicích, Lučině, Soběšovicích a Žermanicích*. Těšínsko 38, 1995, č. 3, s. 17; LUTOVSKÝ, Boleslav: *Lexikon genealoga*. Havlíčkův Brod 2003, s. 91.
- 2 Státní okresní archiv (dále jen SOKA) Frýdek-Místek, fond Okresní národní výbor Frýdek-Místek (dále jen ONV Frýdek-Místek), inv. č. 739, č. k. 798.
- 3 Propinační právo bylo zjednodušeně řečeno monopolem určitých stanovených skupin společnosti k výrobě a prodeji alkoholických nápojů. Toto právo se nevztahovalo na konkrétní jedince, ale na nemovitost, viz ROZINKOVÁ, Kateřina: *K počátkům volné konkurence ve výrobě alkoholických nápojů ve středoevropském prostředí, aneb zrušení práva propinačního*. In: Němci v Českých zemích. Zprávy společnosti pro dějiny Němců v Čechách / Die Deutschen in den böhmischen Ländern. Mitteilungen der Gesellschaft für die Geschichte der Deutschen in Böhmen 7, 2013, s. 17–23, zde s. 17.
- 4 Pacht neboli smlouva o nájmu práv, věcí, objektu, případně poplatků za nájem, viz LUTOVSKÝ, B.: *Lexikon*, s. 228; Srov. PROCHÁZKA, Vladimír: *Česká poddanská nemovitost v pozemkových knihách 16. a 17. století*. Praha 1963.
- 5 PINDUROVÁ, Pavla: *Hostinské živnosti v Brzovicích. I. část*. Těšínsko 57, 2014, č. 3, s. 1–9, zde s. 1.
- 6 Zrušení propinačního práva představovalo odstranění jednoho z posledních relikvů středověkých privilegií a umožnilo se plně moderně rozvíjet jednomu z odvětví potravinářského průmyslu, viz ROZINKOVÁ, K.: *K počátkům*, s. 21, 23.
- 7 Více k tématu DANĚK, Radoslav: *Výčep piva a hostinská živnost na Ostravsku v proměnách 19. století*. Ostrava. Příspěvky k dějinám a současnosti Ostravy a Ostravska (dále jen Ostrava) 25, 2011, s. 13–16; ŠTĚDRÝ, Bohumil – BUCHTELA, Rudolf: *Řád živnostenský ze dne 20. prosince 1859, č. 227 ř. z. doplněný živnostenskými novelami, k němu se vztahujícími zákony, normami a rozhodnutími úřadů, nálezy nejv. správního soudu a posudky obchodní a živnostenské komory Pražské. Díl I*. Praha 1926, s. 156–162, 607–623; MÁLKOVÁ, Květoslava: *Vývoj živnostenské otázky v rakouském Slezsku 1859–1914*. Bruntál 2010.
- 8 V pramenech 19. století a první poloviny 20. století často psáno ve formě Metz.
- 9 Další změna popisného čísla proběhla až v roce 1949 v souvislosti s převedením obce Dobratice z okresu Český Těšín do okresu Frýdek-Místek, kdy byla sjednocena popisná čísla Dobratice a Bukovic, a to tak, že domům v Bukovicích bylo přidáno číslo 150. Harenda tak od té doby leží na adrese Dobratice č. p. 163, viz SOKA Frýdek-Místek, fond Berní úřad Frýdek-Místek, inv. č. 27, č. k. 636; TAMTĚŽ, fond Archiv obce Dobratice (dále jen AO Dobratice), inv. č. 20, č. k. 1.
- 10 TICHÁNEK, Jiří – ŠTĚPÁNEK, Jan P.: *Fojtství na Frýdecko-Místecku*. Opava 2009, s. 61–65.
- 11 LISNÍK, Lukáš – HRUBOŠ, Jan: *Dobratice. Kapitoly z dějin slezské obce*. Ostrava 2022, passim.
- 12 SOKA Frýdek-Místek, fond ONV Frýdek-Místek, inv. č. 739, č. k. 798.

- 13 TAMTÉŽ; Zemský archiv v Opavě (dále ZA Opava), fond Vzlet, sokolské družstvo služeb, z. s. s. r. o., v Praze, krajská správa Ostrava I. (dále jen Vzlet), inv. č. 120, č. k. 12.
- 14 ZA Opava, fond Vzlet, č. k. 140, č. k. 12; SOkA Frýdek-Místek, fond ONV Frýdek-Místek, inv. č. 739, č. k. 798.
- 15 ZA Opava, fond Velkostatek Dolní Tošanovice, inv. č. 8, sign. G 200, fol. 329–331.
- 16 TICHÁNEK, J. – ŠTĚPÁNEK, J. P.: *Fojtství*, s. 61–65.
- 17 ZA Opava, fond Sběrka matrik Severomoravského kraje (dále jen SMSK), inv. č. 2853, sign. Fr-VI-3; TAMTÉŽ, inv. č. 2854, sign. Fr-VI-4.
- 18 ZA Opava, fond Velkostatek Dolní Tošanovice, inv. č. 8, sign. G 200, fol. 331–335.
- 19 Zájímavosti jsou jistě poplatky dědického řízení. Josef Mec musel uhradit poplatek za zaprotokolování (10 krejcarů), vyřízení (10 krejcarů), za předání pozůstalosti (1 zlatý), za razítko (4 zlaté), dále pak zákonný poplatek do invalidního fondu (48 krejcarů) a zákonný poplatek do školního fondu (1 zlatý). Celkem tedy 7 zlatých a 8 krejcarů, viz ZA Opava, fond Velkostatek Dolní Tošanovice, inv. č. 8, sign. G 200, fol. 336–339.
- 20 ZA Opava, fond SMSK, inv. č. 2855, sign. Fr-VI-5.
- 21 ZA Opava, fond Velkostatek Dolní Tošanovice, inv. č. 1, sign. G 341, fol. 402, 403.
- 22 TAMTÉŽ, inv. č. 8, sign. G 200, fol. 324–327.
- 23 TAMTÉŽ, inv. č. 3, sign. G 340, fol. 168–169, 444.
- 24 ZÁŘICKÝ, Aleš: *Rothschildové a ti druzí aneb Dějiny velkopodnikání v Rakouském Slezsku před první světovou válkou*. Ostrava 2005, s. 53; Týž: *Ve stínu těžních věží*. Ostrava 2004, s. 76; ŠUSTKOVÁ, Hana: *Biografický slovník poslanců slezského zemského sněmu v Opavě (1861–1918)*. Biografický slovník Slezska a severní Moravy – Nová řada 8. (20.) Supplementum, Ostrava 2006, s. 41; TÁŽ: *Podnikatelské aktivity nobilitovaných poslanců slezského zemského sněmu*. In: Brňovják, J. – Zářický, A. (eds.): *Šlechtic podnikatelem, podnikatel šlechticem. Šlechta a podnikání v českých zemích v 18. a 19. století. Nobilitas in historia moderna I*. Ostrava 2008, s. 298–314, zde s. 309–311.
- 25 ZA Opava, fond Velkostatek Dolní Tošanovice, inv. č. 3, sign. G 340, fol. 444.
- 26 SOkA Frýdek-Místek, fond Místní národní výbor Dobručice (dále jen MNV Dobručice), neinventarizováno, Kronika obce Dobručice 1. díl, s. 23.
- 27 SOkA Frýdek-Místek, fond ONV Frýdek-Místek, inv. č. 739, č. k. 798.
- 28 TAMTÉŽ.
- 29 SOkA Frýdek-Místek, fond AO Dobručice, inv. č. 8.
- 30 SOkA Frýdek-Místek, fond ONV Frýdek-Místek, inv. č. 739, č. k. 798.
- 31 V Dobručických fungovaly na konci 19. století ještě dva hostince. Jeden provozoval „nad kostelem“ Ondřej Sobek, další hostinec provozovala formou pronájmu rovněž obec Dobručice. Nájemcem obecního hostince byl v té době Jan Gadlína, viz HRUBOŠ, Jan: *Dobručice v letech 1848–1918*. In: Lisník, L. – Hruboš, J.: *Dobručice*, s. 62–102, zde s. 81.
- 32 SOkA Frýdek-Místek, fond ONV Frýdek-Místek, inv. č. 739, č. k. 798. K Prašivé jako poutnímu místu PINDUR, David: *Kostel sv. Antonína Paduánského a poutní tradice na Prašivé*. In: Týž a kol.: *Prašivá*. Český Těšín 2020, s. 28–41.
- 33 HERMANN, Vojtěch – SLÁDEK, Pavel – ZEMAN, Jaroslav: *Dráha Moravskoslezských měst, Kojetín – Těšín – Bílsko*. Knihovna Železničního muzea moravskoslezského č. 12. Ostrava 2020, s. 148.
- 34 SOkA Frýdek-Místek, fond ONV Frýdek-Místek, inv. č. 739, č. k. 798.
- 35 Společnosti Kohn a Thonet, později vlastnicky provázané, byly zavedenými výrobci dřevěného nábytku. Více viz UHLÍŘ, Jiří: *Thonet-Mundus a ti druzí*. Brno 2011.
- 36 SOkA Frýdek-Místek, fond MNV Dobručice, Kronika obce Dobručice 1. díl, s. 25.
- 37 *Nowa encyklopedia powszechna 3, I–L*. Warszawa 1998, s. 277; MYŠKA, Milan: *Beskydská krčma Bebek*. Sborník státního okresního archivu Frýdek-Místek 8, 2007, s. 145–170, zde s. 145.
- 38 VOCHALA, Joža: *První české knihovny a čtenáři na Těšínsku. II. část*. Těšínsko 4, 1961, č. 18–19, s. 8–12, zde s. 10.
- 39 SOkA Frýdek-Místek, fond AO Dobručice, inv. č. 3.
- 40 *Krvavé dozvuky pouti pod Prašivou*. Moravská orlice, 16. 6. 1936, s. 2; *Pro zlé slovo*. Národní listy, 14. 10. 1936, s. 4. Sociálně-demokratický *Duch času* jako jméno pachatele uvádí Aloise Latocha, viz *Taneční zábava se smrtelným koncem*. *Duch času*, 11. 10. 1936, s. 3.
- 41 SOkA Frýdek-Místek, fond AO Dobručice, inv. č. 4, s. 187.
- 42 TAMTÉŽ, inv. č. 25.
- 43 SOkA Karviná, fond Okresní úřad Český Těšín, inv. č. N, č. k. 1.
- 44 SOkA Frýdek-Místek, fond ONV Frýdek-Místek, inv. č. 739, č. k. 798.
- 45 DANĚK, Radoslav: *Turistické chaty a útulny v Beskydech před rokem 1938*. Ostrava 20, 2001, s. 211–241, zde s. 226; HRUBOŠ, Jan: *Počátky a starší historie turistické chaty na Prašivé*. In: Pindur, D. a kol.: *Prašivá*, s. 53–60, zde s. 58–59.
- 46 SOkA, fond AO Dobručice, inv. č. 79, č. k. 2; TAMTÉŽ, inv. č. 25; TAMTÉŽ, inv. č. 27.
- 47 SOkA Frýdek-Místek, fond ONV Frýdek-Místek, inv. č. 739, č. k. 798.
- 48 TAMTÉŽ.
- 49 SOkA Karviná, fond ONV Český Těšín, inv. č. 76, č. k. 289.
- 50 TAMTÉŽ, inv. č. 76, č. k. 369.
- 51 ZA Opava, fond Vzlet, inv. č. 140, č. k. 12.
- 52 SOkA Frýdek-Místek, fond ONV Frýdek-Místek, inv. č. 739, č. k. 798.
- 53 TAMTÉŽ.
- 54 SOkA Karviná, fond ONV Český Těšín, inv. č. 364, č. k. 577.
- 55 TAMTÉŽ, inv. č. 76, č. k. 369; TAMTÉŽ, inv. č. 364, č. k. 577.
- 56 Elektrifikace v obci Dobručice proběhla v letech 1948 a 1949, viz LISNÍK, Lukáš: *Dobručice v letech 1948–1989*. In: Lisník, L. – Hruboš, J.: *Dobručice*, s. 188–287, zde s. 228.
- 57 SOkA Frýdek-Místek, fond ONV Frýdek-Místek, inv. č. 739, č. k. 798.
- 58 TAMTÉŽ, inv. č. 454, č. k. 454.
- 59 ZA Opava, fond Vzlet, inv. č. 140, č. k. 12.
- 60 TAMTÉŽ.

- 61 SOkA Frýdek-Místek, fond ONV Frýdek-Místek, inv. č. 454, č. k. 454; ZA Opava, fond Vzlet, inv. č. 140, č. k. 12.
- 62 ZA Opava, fond Vzlet, inv. č. 140, č. k. 12.
- 63 SOkA Frýdek-Místek, fond ONV Frýdek-Místek, inv. č. 739, č. k. 798.
- 64 TAMTÉŽ, inv. č. 454, č. k. 454.
- 65 K výskytu názvu hostinců Harenda (Harynda) na území Těšínska viz TĚMA, Bedřich: *Jména hospod na východním Těšínsku*. Těšínsko 31, 1988, č. 1, s. 27–28, zde s. 28.
- 66 PRŮCHA, Václav a kolektiv: *Hospodářské dějiny a sociální dějiny Československa 1918–1992. 2. díl. Období 1945–1992*. Brno 2009, s. 512.
- 67 Podle sdělení Bohumila Šokaly v rozhovoru vedeném Lukášem Lisníkem v Dobraticích 30. dubna 2022; Restaurace Harenda, Kronika Brigády socialistické práce 1978–1980.
- 68 Podle sdělení Bohumila Šokaly v rozhovoru vedeném Lukášem Lisníkem v Dobraticích 30. dubna 2022.
- 69 Obecní úřad Dobratice (dále jen OÚ Dobratice), Kronika obce Dobratice 2. díl, s. 137.
- 70 Za období let 1981–1990, pro něž zůstaly zachovány knihy přání a stížností, nebyla řešena (alespoň oficiálně) žádná vážnější stížnost ze strany návštěvníků, viz Restaurace Harenda, Kniha přání a stížností 1981–1990.
- 71 SOkA Frýdek-Místek, fond MNV Dobratice, inv. č. 6, č. k. 1; TAMTÉŽ, fond MNV Dobratice, Kronika obce Dobratice 1. díl, s. 166.
- 72 SOkA Frýdek-Místek, fond MNV Dobratice, Kronika obce Dobratice 1. díl, s. 380.
- 73 OÚ Dobratice, Kronika obce Dobratice 2. díl, s. 11, 12, 24, 40, 43, 140, 179, 169, 179.
- 74 TAMTÉŽ, s. 207, 208.
- 75 Podle sdělení Bohumila Šokaly v rozhovoru vedeném Lukášem Lisníkem v Dobraticích 30. dubna 2022.
- 76 OÚ Dobratice, Kronika obce Dobratice 2. díl, s. 201, 202, 204, 206.
- 77 Podle sdělení Bohumila Šokaly v rozhovoru vedeném Lukášem Lisníkem v Dobraticích 30. dubna 2022.

CONTENTS

Volume 65 • 2022 • Number 1

ARTICLES & STUDIES

- 1 **Jonáš Nigrini: a Multi-Faceted Exile**
Thomas G. Roth
- 25 **Outline of the Development of the Cultural Landscape of the Czech Part of Těšín Silesia before Industrialization**
Nela Žihlová
- 39 **On the History of the Harenda Inn in Dobratice (Bukovice)**
Lukáš Lisník

MATERIALS

- 59 **The Estate of the Těšín Dukes in Terms of Two Urbaria from 1567 and 1594**
Radim Jež

VARIOUS

- 97 Museum of Těšín Silesia in 2021 | Annual Report | *Zbyšek Ondřejka*
- 111 Interesting Invasive Species in the Těšín Silesia | White Pine (*Pinus strobus* L.) | *Daniela Podstawková*
- 114 One Hundred Years since the Establishment of the Polish Hiking and Sports Society „Silesian Beskid“ in the Czech Republic | *Halina Twardzik*
- 117 International Symposiums Art Enamel of Frýdlant 1999–2014 | *Karel Bogar*
- 124 Professor Josef Hlisenkovský died 50 Years ago | *Jiří Hlisenkovský*
- 126 Ninetieth Birthday of the Composer | *Piotr Horzyk*
- 129 František Vaniček (1933–2021) – a Person's Life in Retrospect | *Vlasta Krautová*
- 131 Folklorist and Pedagogue Boleslav Slováček | *Lucie Kaminská*

FROM THE NEW LITERATURE OF (not only) TĚŠÍN SILESIA

- 135 Acta Musei Beskidensis, tom. 10, 2018
- 136 Stanovský, Jiří – Boža, Petr – Koloničný, Lubomír – Roháčová, Magdaléna: Nosatcovití brouci Slezska (severovýchodní Moravy) / Weevil beetles of Silesia (northeastern Moravia)
- 137 Hruboš, Jan: Janovice v proměnách věků
- 139 Krůl, Martin: Šance v Mostech u Jablunkova. Obrana slezské hranice v průběhu staletí
- 140 Jež, Radim – Pavelková, Ilona: Století českého školství v Jablunkově s nástinem vývoje vzdělanosti od počátku k dnešku
- 142 Dolejší, Kateřina – Haničák, Ondřej (edd.): Modestia est signum sapientiae. Studie nejen o středověkém umění k poctě Dalibora Prixe

REDAKČNÍ RADA

PhDr. Karel Bogar
prof. PhDr. Dan Gawrecki, CSc.
dr hab. Waclaw Gojniczek, prof. UŠ
doc. PhDr. Blažena Gracová, CSc.
prof. PhDr. Dušan Janák, Ph.D.
prof. PhDr. Zdeněk Jirásek, CSc.
PhDr. Jaromír Kalus
prof. PhDr. Irena Korbelářová, Dr.
doc. PhDr. Pavel Kouřil, CSc.
PhDr. Karel Müller
doc. PhDr. Pavel Šopák, Ph.D.
Mgr. Jiřina Veselská

REDAKCE

Odpovědný redaktor: PaedDr. Zbyšek Ondřeka
Výkonný redaktor: prof. PhDr. Rudolf Žáček, Dr.
Tajemník redakce: PhDr. Radim Jež, Ph.D.
Redaktoři: Mgr. et Bc. Lenka Nováková, Ph.D.; PhDr. David Pindur, Ph.D.
Jazyková editace: Mgr. Lenka Ježová Bichlerová
Překlad resumé do anglického jazyka: Mgr. Lenka Mandryszová
Grafický návrh: Petr Kwašný, UPGRADE CZ s.r.o., Ostrava
Odevzdáno do tisku: 15. 9. 2022
Vyšlo: 31. 10. 2022
Tisk: PRINTO, spol. s r.o., Ostrava

ADRESA REDAKCE

Muzeum Těšínska, příspěvková organizace, Masarykovy sady 103/19, 737 01 Český Těšín
tel.: 558 761 216, fax: 558 761 223, IČ: 00305847
e-mail: radim.jez@muzeumct.cz

Články v tomto periodiku jsou recenzovány nezávislými recenzenty.

Časopis je evidován v Seznamu recenzovaných neimpaktovaných periodik vydávaných v České republice.

Nevyžádané rukopisy, fotografie a kresby se nevracejí. Za obsahy článků zodpovídají autoři.
Při úpravě rukopisu je nutno řídit se pravidly zveřejněnými na adrese: http://www.muzeumct.cz/pokyny_pro_autory/.

Časopis lze zakoupit v pobočkách Muzea Těšínska: v Historické budově Muzea Těšínska v Českém Těšíně,
v Památníku životické tragédie v Havířově-Životičích, v Kotlově dřevěnce v Havířově,
v Archeoparku v Chotěbuzi-Podoboře, v Muzeu trojmezí v Jablunkově a dalších partnerských institucích.

Rozšiřuje vydavatel. Předplatné nebo jednotlivá čísla si lze objednat na výše uvedené adrese či tel. č. 558 761 225.

Vychází dvakrát ročně, cena jednoho výtisku je 100 Kč, celoroční předplatné činí 200 Kč + poštovné.
Členové Klubu Muzea Těšínska získávají časopis v rámci ročního předplatného 300 Kč.

Na obálce: Výřez z mapy Těšínska Jonáše Nigriniho s kartuší, která obsahuje erb lotrinských vévodů a latinský název díla
(v překladu: Těšínské knížectví v Horním Slezsku s přilehlými sousedními královstvími, zejména Uherskem a Polskem,
také s Moravským markrabstvím a dalšími okrsky. Speciální mapa upřímně načrtnuta Jonášem Nigrinim, uherským členem
evangelické školy v Těšíně). Kartuš přidržují dva štitonoši v hajduckých krojích. Scénu doplňuje symbolické ztvárnění pramenů
řek Olše a Visly a znaky měst Jablunkova, Těšína, Frýštátu, Skočova a Strumeně, r. 1732, Muzeum Těšínska

Identifikační číslo: ISSN 0139-7605

Evidenční číslo MK ČR: E 11319

Podávání novinových zásilek povoleno Oblastní poštou v Ostravě
č. j. 2726/92-P/1 ze dne 30. 11. 1992.

Vydává Muzeum Těšínska, příspěvková organizace zřizovaná Moravskoslezským krajem

www.muzeumct.cz

www.archeoparkchotebuz.cz

MUZEUM TĚŠÍNSKA

ISSN 0139-7605

9

770139

760007